

עֲזְרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרָשְׁת וַיֵּשֶׁב

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶזׁשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של לי חלקים

כרך ו' - חלק י"ז

קונטרס 167

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקֹון בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיום כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יֵוצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תשע"א לפ"ק - בעייה"ק בית שְׁמוּשׁ תּוֹכֵב"א

[ואמר עוד] **וְיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּפַדְיוֹן דְּלֵהוֹן הוּהּ בְּלֵא תוֹרָה**, [וישראל לפי שפדיון שלהם ממצרים היה בלי זכות התורה, כי עדיין לא ניתנה להם התורה], **דְּאִיהוּ כְּסָף** [שהיא במקום כסף חמשת שקלים שהוא פדיון בכור ישראל, ונקראת התורה כסף כי] **כְּסוּפָא דְּעֵלְמָא דְּאִתִּי**, [היא החמדה והתענוג לעולם הבא, ולכן] **וּלְכֹן אֶהְדְּרוּ תַלְת זְמַנִּין אַחֲרֵינִין בְּגֵלוּתָא**, [חזרו ג' פעמים בגלות, כנגד ג' גלגולים הנ"ל] **וּבְפוֹרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא** [ובגאולה אחרונה שתהיה במהרה בימינו] **דְּפוֹרְקָנָא דְּלֵהוֹן יְהֵא בְּאוֹרֵייתָא**, [שהגאולה שלהם תהיה בזכות התורה] **לֹא יְהֲדְרוּן לְעֵלְמָא בְּגֵלוּתָא**. [לא יחזרו עוד לעולם בגלות].

אַתּוּ רַבְּנִין וּבְרִיכוּ לֵיהּ, [באו הרבנים וברכו אותן] **וְאִמְרוּ רַעִיָא מְהֵימְנָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַפְדֵּה לָךְ**, [הקב"ה יפדה אותך, כי משה רבינו הוא בגלות עם ישראל] **וְכָל יִשְׂרָאֵל יַפְדּוּן עַל יָדְךָ**, [וכל ישראל יהיו נפדים על ידך, כי משה יהיה משיח], **וְתַתְּחַדְשׁ עִמָּהוּן, וְאִינוּן עִמְךָ**. [ותתחדש עמהם והם יתחדשו עמך]. [רמ"ק ומפרשים]. [זוהר פרשת קרח רעיא מהימנא - דף קע"ח ע"ב].

וכתב הבן איש חי (פרשת אחרי מות בדרושים), וז"ל: או יובן בס"ד ידוע התורה נתנה מן הבינה שהוא סוד הבריאה, לכך מתחלת באות בי"ת, גם ידוע התשובה והסליחה היא מן הבינה, כמו שכתוב "אם עוונות תשמור י'ה אדני מי יעמוד". מ"י הבינה שנקראת מ"י כנודע. ולכן יום הכפורים תתגלה בו הארת הבינה. ובזה יהיה כפרה כללית לכל ישראל מקטן ועד גדול. והנה יצר הרע מבטל את האדם מן תלמוד תורה באומרו, מה אתה נחשב שתלמוד תורה שהיא קדושה ועליונה ולא נתנה תורה אלא רק לגדולי ישראל המתנהגים בקדושה וטהרה, ולא להמון העם הקטנים. וזה הבל, **דהא יום הכיפורים ניתן לכל ישראל, והוא גם כן מן הבינה**^א, **וכמו שכל ישראל ידם שוה בו, כן התורה ידי כל ישראל**

יא. [תיקוני זוהר - דף כב ע"א]: **וְאִיהִי מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלוּנוֹת, דְּאִתְמַר בְּהוֹן חֲלוּ נָא פְּנֵי אֵל וַיִּחַנְנוּ, לְהֵיחָא דְּאִתְמַר בָּהּ (במדבר יב יג) אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ, דְּאִסְוֹתָא בִּידֵיהּ, דְּאִיהוּ יָד פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִימ, (שמות ב יב) וַיֵּרָא כִּי אִין אִישׁ, וְאִיהִי (שופטים ה כח) בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה, וְתִיבַב בְּתַרוּעָה דְּאִיהִי יְבָבָא, דְּאִתְמַר בָּהּ (בראשית ח ו) וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חֲלוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה, וְדָא יוֹם הַכְּפוּרִים דְּתִיבַת נֹחַ הִיא אִימָא**

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג') דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזה שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן"י בוא"ו בן"י ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרה על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת...] [לבנים...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויאריר ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים...] אמן סלה.

שויים בה, וזה שאמר "והיתה זאת התורה שנקראת זאת, לכם לחוקת עולם" לכם, בהשוואה אחת מקטן ועד גדול. ואל תאמר אין ראוי לעסוק בה אלא הגדולים דוקא, כי היא עליונה מאד, לזה אמר הוכחה לזה "לכפר על בני ישראל אחת בשנה" שהוא יום הכיפורים יום אדיר בימי שנה, שגם כן הוא מן הבינה העליונה, ויד כל ישראל שוה בו. ואמר "אחת בשנה" כי הבינה נקראת אחת בסוד אחת ואחת דהזאת יום הכיפורים, עכל"ק. וזוהי תוכחת מגולה לכל המשתמטים מלמוד הזוהר הקדוש שכידוע לימוד הזוהר אחוז הוא בבחינת בינה ב³.

עֲלָא, חֲלוֹן דִּילָה הוּא עֲמוּדָא דְאִמְצְעִיתָא, דְּבִיָּה אֹר, וְתוֹרָה אֹר, וְאִיהוּ אֹר הַגְּנוּז. [וכאן ביאר הרשב"י דכמו שיום הכפורים הוא בחינת בינה תשובה עלאה כמו כן אור הגנוז בתורה בלימוד סודותיה - זוהר הקדוש - הוא בחינת בינה ותבת נח - וזוהי פונת הרמח"ל זי"ע, וז"ל: שבבריתא זאת נעשה ספר הזהר, הנה כבר ענין התבה קים ועומד לכל מי שיזדמן אליו, דהנינו הנדבק בספר הזהר כבר מגיע ל"אימא" ויצא מן הסטרא אחרא, ואין צריך לו חבלי משיח] יב. וזה לשון הרמח"ל באגרת הקדושה: והענין: כי חבלי משיח לא היו צריכים אלא כמו חבוט הקבר הצריך להפריד מן האדם הזהמא שנדבק בו, כן היו צריכים החבליים (חבלי משיח) כדי להפריד מישראל [את] זהמת הגלות, כדי שיוכלו לברח כנ"ל, ואחר כך יחזרו לצאת. וזה סוד [מאמר חכמינו זכרונם לברכה] "הקדוש ברוך הוא מעמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות כהמן ומחזרים למוטב" (סנהדרין צז:), כי זהו כלל גדול: בעוד שהאדם תוך תגברת הסטרא אחרא אינו יכול לתקן התקון הצריך. וצריך שהסטרא אחרא תשאיר כפונה וקשורה תחת ישראל כנ"ל. ולכן צריך להם שתי הפעלות: לצאת מן הקלפות ההם בדרך בריחה, כי בדרך יציאה אי אפשר בראשונה. ואחר כך שייצאו ממש מן הקלפות ביד רמה, שהקלפות תשארנה כפנותות תחתם. אך כיון שנדבק הרבה בהם הזהמא, לא היה אפשר להם לברח אלא על ידי החבליים (חבלי משיח), שאז היו חוזרים בתשובה שהיא "אימא" עיר מקלט, וזאת היא הבריחה.

ואודיען בזה סוד גדול מה שאמר הכתוב: "בצר לך ומצאונך כל הדברים האלה וכו' ושבתי עד ה' אלהיך" וכו' (דברים ד, ל), דע, כי התגברות הסטרא אחרא לגזר חס ושולם גזרות על ישראל, נמשך לפי עלייתה להתאחז ולניק במדרגות, כי כפי עלותה כן מתגברת. והנה היא עולה ומתגברת בספירות זון, ואז נדחקים ישראל דחק אחר דחק. עד שהיא מגעת ל"אימא", והיא חושבת להתדבק שם גם כן,

עמדי שבטך ומשענתך וגו'. בכל מקום שהצדיקים הולכים, השכינה הולכת עמם ולא עוזבת אותם.

יוסף הלך בגי' צלמות והורידו אותו למצרים - השכינה היתה עמו, זהו שכתוב ויהי ה' את יוסף. ומשום שהשכינה היתה עמו - בכל מה שהיה עושה, היה מצליח בידו. שאפילו מה שהיה בידו והיה מבקש אותו אדונו בגן אחר - היה מתהפך בידו לאותה הצורה שרצון אדונו היה רוצה בה, כמו שנאמר ויבא אדניו פי ה' אתו וכל אשר הוא עשה ה' מצליח בידו. מצליח בידו ודאי, פי ה' אתו.

בא ראה, וידע אדניו פי ה' אתו לא כתוב, אלא ויבא אדניו, שהרי בעינו היה רואה מעשה נסים בכל יום שהקדוש ברוך הוא עושה בידו, ועל כן ויברך ה' את בית המצרי בגלל יוסף. הקדוש ברוך הוא שומר את הצדיקים, ובגללם הוא שומר את הרשעים, שהרי הרשעים מתברכים משום הצדיקים. כמו כן כתוב (שמואל ב' 1) ויברך ה', את בית עבד אדם, [הגת' פ' בעבור ארון האלהים].

הצדיקים, מתברכים האחרים בגללן, והם לא יכלו להזון וס"א להוציא בנכותם, והרי פרשוה. יוסף התברך אדונו בגלל, והוא לא יכל להוציא ממנו בנכותו ולצאת לחרותו.

ואחר כך הכניס אותו לבית הסהר, כמו שנאמר (תהלים קה) ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו, עד שלאחר מכן הקדוש ברוך הוא הוציא אותו לחרות והשליט אותו על כל ארץ מצרים. ומשום כך כתוב ולא יעזב את חסידיו על הצדיקים בעולם הזה ובעולם

אזלי, שכינתא אזלא עמהון ולא שביק לון. יוסף אזל בגי' צלמות ונחתו ליה למצרים, שכינתא הות עמיה. הדא הוא דכתיב, ויהי יי את יוסף. ובגין דהות עמיה שכינתא בכל מה דהוה עביד הוה מצלח בידיה. דאפילו מאי דהוה בידיה והוה תבע ליה מאריה בגוונא אתרא, הוה מתהפך בידיה ליהוה גוונא דרעותא דמאריה הוה רעי ביה. כמה דאת אמר, וירא אדניו כי יי אתו וכל אשר הוא עשה יי מצליח בידו, מצליח בידו ודאי, פי יי אתו.

הא חזי, וידע אדניו כי יי אתו לא כתיב, אלא וירא אדניו, דהא בעינוי הוה חמי עובדא דנסין בכל יומא דקדשא בריך הוא עביד בידיה, ועל דא ויברך יי את בית המצרי בגלל יוסף. קדשא בריך הוא נטיר לון לצדיקא ובגינהון נטר לון לרשיעא, דהא רשיעא מתברכין בגינהון דצדיקא. כגוונא דא כתיב, (שמואל ב' 1) ויברך יי, את בית עבד אדם [הגת' פ], בעבור ארון האלהים.

צדיקא, אחרנין מתברכין בגינייהו, ואינון לא יכלו לאתזנא (ס"א לאשתובא) בזכותיהו, והא אוקמוה. יוסף אתברך מאריה בגיניה, ואיהו לא יכיל לאשתזבא בזכותיה מניה ולנפקא לחירו.

ולבתר אעיל ליה בבית הסהר כמה דאת אמר (תהלים קה) ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו, עד דלבתר קדשא בריך הוא אפיק ליה לחירו ושלטיה על כל ארעא דמצרים. ובגין כך כתיב ולא יעזב את חסידיו לעולם (דף קפט ע"ב) נשמרו, חסידו כתיב ואתמר. וקודשא בריך הוא אגין עלייהו לעולם נשמרו. כתוב חסידו ונתבאר, והקדוש ברוך הוא מגן

הבא, שכתוב (תהלים ה) וישמחו כל חוסי בך לעולם ויגנו ותסוף עלימו ויעלצו בך אהבי שמך. ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף. רבי חייא פתח ואמר, (שם אק) ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו בא ראה פמה צריך האדם להשמר מחטאי וללכת בדרך מתקנת, כדי שלא יסיט אותו היצר הרע ההוא, שהוא מקטרג לו כל יום ויום, כמו שנאמר.

ומשום שהוא מקטרג לו תמיד, צריך האדם להתגבר עליו ולהתעלות עליו במקום של חזק, שצריך להיות גובר עליו ולהשתתף במקום של גבורה, משום שכאשר אדם גובר עליו, אז הוא בצד הגבורה ונדבק בו להתגבר, ומשום שאותו יצר הרע תקיף, צריך האדם להיות תקיף ממנו.

ובני האדם הללו שמתגברים, נקראים גבורי כח, שיימצא מין עם מינו, ואלו הם מלאכיו של הקדוש ברוך הוא, שבאים מצד הגבורה הקשה, להתגבר עליו, גברי כח עשי דברו. ברכו ה' מלאכיו - כמו יוסף שנקרא צדיק וגבור ושמר ברית הקדש הרשומה בתוכו.

רבי אלעזר אמר, ויהי אחר הדברים האלה, מה זה היא? הרי פרשה, מקום זה שייצר הרע מקטרג, שהוא הדרך אחר הדברים. משום שיוסף נתן לו מקום לקטרג, שהיה יוסף מסלסל בשערו ומתקן את עצמו ומקשט אותו, אז נתן מקום ליצר הרע לקטרג, שאמר: ומה אכיו מתאבל עליו, ויוסף מקשט

דצדיקיא, בעלמא דין ובעלמא דאתי. דכתיב, (תהלים ה) וישמחו כל חוסי בך לעולם ויגנו ותסוף עלימו ויעלצו בך אהבי שמך: ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים אק) ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו. תא חזי, פמה אצטריך ליה לבר נש לאסתמרא מחובוי, ולמיהד בארז מתקנא. בגין דלא יסטי ליה ההוא יצר הרע, דאיהו מקטרגא ליה כל יומא ויומא, פמה דאתמר.

ובגין דאיהו מקטרגא ליה תדיר, בעי בר נש לאתתקפא עליה, ולאסתלקא עליה באתר תקיפו. דבעי למהוי גבר עליה, ולאשתתפא באתר דגבורה. בגין דכד בר נש אתקף עליה, פדין איהו בסטר גבורה, ואתדבק ביה לאתתקפא. ובגין דההוא יצר הרע תקיף, בעי בר נש דיהא תקיף מיניה.

ואלין בני נשא דאתתקפו עליה, אקרונן גבורי כח, לאשתתפחא זינא עם זיניה. ואלין אינון מלאכיו דקדשא בריך הוא, דאתין מסטרא דגבורה קשיא, לאתתקפא עליה, גבורי כח עשי דברו. ברכו ה' מלאכיו, פיוסף, דאקרי צדיק וגבור ונטר ברית קדישא דאתרשים בגויה.

רבי אלעזר אמר, ויהי אחר הדברים האלה, מאי היא, הא אוקמוה אתר דא דיצר הרע מקטרג, דאיהו דרגא אחר הדברים. בגין דיוסף יתב ליה דוכתא לקטרגא, דהוה יוסף מסלסל בשעריה ואתקין גרמיה וקשיט ליה, פדין אתיהיב דוכתא ליצר הרע לקטרגא. דאמר, ומה אבוי דאיהו מתאבל

את עצמו ומסלול בשערו!?
או התגרה בו הדב וקטרג לו.
ויהי אחר הדברים האלה. בא
ראה, בזמן שהקדוש ברוך הוא
משגיח בעולם לדון אותו
ומוצא רשעים בעולם, מה
כתוב? (דברים יא) ועצר את
השמים ולא יהיה מטר
והאדמה לא תתן את יבולה.
ואז - ואבדתם מהרה. שהרי
משום חטאי בני האדם
השמים נעצרים ולא נוהגים
בחקותיהם כראוי.

וכא וראה, אותם שלא
שומרים את ברית הקדש הזו,
גורמים התפרדות בין ישראל
לאביהם שבשמים, משום
שכתוב וסרתם ועבדתם
אלהים אחרים והשתחיתם
להם, וכתוב ועצר את השמים
ולא יהיה מטר. שזהו כמו
שמשתחוה לאלוה אחר,
שמשקר באות הברית
הקדושה הזו.

וכאשר הברית הקדושה
נשמרת בעולם כראוי, אז
הקדוש ברוך הוא נותן ברכות
למעלה להריק בעולם, כמו
שנאמר (תהלים סח) גשם נדבות
תניף אלהים נחלתך ונלאה
אתה כוננתה. גשם נדבות -
זהו גשמי רצון, כשמתרצה
הקדוש ברוך הוא עם פנסת
ישראל ורוצה להריק לה
ברכות, אזי נחלתך ונלאה
אתה כוננתה.

נחלתך - הם ישראל, שהם
נחלתו של הקדוש ברוך הוא,
כמו שנאמר (דברים לב) יעקב
חבל נחלתו. ונלאה - זו פנסת
ישראל, שהיא נלאה בארץ
אחרת. שהיא צמאה לשמות,
ואז היא נלאה. וכשאתו גשם
של רצון נתן, אז אתה כוננתה.

עליה, ויוסף מקשיט גרמיה, ומסלול
בשעריה, פדין אתגרי ביה דובא וקטריג ליה:
ויהי אחר הדברים האלה. תא חזי, בזמנא
דקודשא בריה הוא אשגח ביה בעלמא,
למידן זתיה, ואשפח חייבין בעלמא, מה
כתיב, (דברים יא) ועצר את השמים ולא יהיה
מטר והאדמה לא תתן את יבולה, וכדין
ואבדתם מהרה. דהא בגין חובין דבני נשא,
שמיא וארעא אתעצרו, ולא נהגי נמוסיהון
כדקא יאות.

והא חזי, אינון דלא נטרו להאי את קיימא
דקודשא, גרמי פרישו בין ישראל
לאבוהון דבשמיא, בגין דכתיב וסרתם
ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם,
וכתיב ועצר את השמים ולא יהיה מטר.
דהאי איהו פמאן דסגיד לאלהא אחרא,
דמשקר בהאי את קיימא קדישא.

וכד את קיימא קדישא אתגטיר בעלמא
כדקא יאות, פדין קדשא בריה הוא זיהב
ברכאן לעילא לאתקא בעלמא. כמה דאת
אמר, (תהלים סח) גשם נדבות תניף אלהים
נחלתך ונלאה אתה כוננתה. גשם נדבות, דא
גשם דרעותא. פד אתרעי קדשא בריה הוא
בכנסת ישראל, ובעי לארקא לה ברכאן, פדין
נחלתך ונלאה אתה כוננתה.

נחלתך, אינון ישראל, דאינון אחסנתיה
דקודשא בריה הוא. כמה דאת
אמר, (דברים לב) יעקב חבל נחלתו. ונלאה, דא
כנסת ישראל, דאיהי נלאה בארעא אחרא,
דאיהי צחיא למשתי, וכדין איהי נלאה. וכד
ההוא גשם דרעותא אתיהיב, פדין אתה
כוננתה.

ועל כן שמים וארץ וכל צבאם,
כלם עומדים על הקיום הזה,
שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי
ימם וליילה חקות שמים וארץ
לא שמת, ומשום כך צריך
להזהר בזה, והרי פרשה.
ומשום כך כתוב ויהי יוסף יפה
תאר ויפה מראה, ואתרו כתוב
ותשא אשת אדניו את עיניה אל
יוסף.

ויהי פדברה אל יוסף יום יום.
רבי אלעזר פתח ואמר, (משלי י
לשמרך מאשת רע וגו'. אשרי
הצדיקים שיודעים את דרכי
הקדוש ברוף הוא ללכת בהם,
משום שהם משתדלים בתורה
ימם וליילה, שכל מי שמשתדל
בתורה ימים וליילות, נוחל שני
עולמות - העולם העליון
והעולם התחתון. נוחל את
העולם הזה - אף על גב שאין
האדם מתעסק בה לשמה, ויורש
העולם העליון הוא -
כשמתעסק בה האדם לשמה.

בא ראה מה כתוב, (משלי א) ארץ
ימים בימינה בשמאלה עשר
וכבוד. ארץ ימים בימינה - מי
שהולך לימין התורה, ארץ של
חיים הוא לעולם הבא, שזוכה
שם לכבוד התורה, שהוא כבוד
וכתר להתעשר על הכל, שפותר
התורה הוא בעולם ההוא.
בשמאלה עשר וכבוד - בעולם
הזה, שאף על גב שאינו מתעסק
בה לשמה, זוכה בעולם הזה
לעשר וכבוד.

שהרי רבי חייא, פאשר בא משם
לארץ ישראל, קרא בתורה, עד
שהיו פניו מאירים כמו השמש,
וכשהיו עומדים לפניו כל אותם
שעסקו בתורה, היה אומר: זה
השתדל בתורה לשמה, וזה לא
השתדל לשמה. והיה מתפלל על
אותו שמתעסק לשמה, שפך

ועל דא, שמיא וארעא, וכל חיליהון, כלהו
קיימא על קיומא דא. דכתיב (ירמיה לג) אם
לא בריתי יומם וליילה חקות שמים וארץ לא
שמת. ובגין כך בעי לאודהרא בדא, והא
אוקמוה. ובגין כך כתיב, ויהי יוסף יפה תאר
ויפה מראה, ובתריה כתיב ותשא אשת אדניו
את עיניה אל יוסף.

ויהו פדברה אל יוסף יום יום. רבי אלעזר
פתח ואמר, (משלי י) לשמרך מאשת רע
וגו', זכאין אינון צדיקיא, דידיעי ארחוי
דקדשא בריה הוא, למיזל בהו. בגין דאינון
משתדלי באורייתא יממא ולייליא. דכל מאן
דאשתדל באורייתא יומי וליילי, אחסין תרין
עלמין, עלמא עלאה, ועלמא (ד) קצ ע"א)
תתאה. אחסין האי עלמא, אף על גב דלא
אתעסק בה בר נש לשמה, ואחסין ההוא
עלמא עלאה, פד אתעסק בה בר נש לשמה.
תא חזי, מה כתיב, (משלי א) ארץ ימים בימינה
בשמאלה עשר וכבוד. ארץ ימים
בימינה, מאן דאזיל לימינא דאורייתא,
ארקא דחיינ איהו לעלמא דאתי. דזכי תמן
ליקרא דאורייתא, דאיהו יקרא וכתרא,
לאתעטרא על פלא. דכתרא דאורייתא
בההוא עלמא איהו. בשמאלה עשר וכבוד,
בהאי עלמא, דאף על גב דלא אתעסק בה
לשמה, זכי בהאי עלמא בעותרא ויקרא.

דהא רבי חייא כד אתא מהתם לארעא
דישראל, קרא באורייתא, עד דהו
אנפוי נהירין פשמשא. וכד הו קיימין קמיה
פל אינון דלעאן באורייתא. הוה אמר, דא
אשתדל באורייתא לשמה, ודא לא אשתדל
לשמה, והוה צלי על ההוא דאתעסק לשמה,
דליהו הכי תדיר, ויזפי לעלמא דאתי. וצלי

יהיה תמיד ויזכה לעולם הבא. ומתפלל על אותו שלא התעסק לשמה, שיבא להתעסק בה לשמה ויזכה לחיי עולם.

יום אחד ראה תלמיד אחד שהיה עוסק בתורה ופניו מוריקים. אמר, ודאי מהרהר בעברה הוא זה. אחז אותו לפניו, והמשיך עליו דברי תורה עד שהתישבה רוחו בתוכו. מאותו היום והלאה שם על רוחו שלא ירדף אחר אותם ההרהורים הרעים וישתדל בתורה לשמה.

אמר רבי יוסי, כשאדם רואה שבאים אליו הרהורים רעים, יתעסק בתורה, ואז יעברו ממנו. אמר רבי אלעזר, כשאותו הצד הרע בא לפתות את האדם, ימשיך אותו לתורה, ויפטר ממנו.

בא ראה, שהנה שנינו, שכאשר הצד הרע היה עומד לפני הקדוש ברוך הוא להשטין על העולם משום מעשים רעים, הקדוש ברוך הוא חס על העולם, ונותן עצה לבני אדם להנצל ממנו, ולא יוכל לשלט עליהם ולא על מעשיהם. ומה היא העצה? להשתדל בתורה, ונצולים ממנו. מנין לנו? שכתוב (שם) כי גר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. מה כתוב אחריו? לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה.

זהו צד הטמאה. הצד האחר - שעומד תמיד לפני הקדוש ברוך הוא להשטין על חטאי בני האדם, ועומד תמיד להשטין למטה לבני אדם. עומד תמיד למעלה פדי לתנפיר חטאי בני האדם ולהשטין להם על מעשיהם, ומשום שנתנו ברשותו, כמו שעשה לו לאיוב.

על ההוא דלא אתעסק בה לשמה, דייתי לאתעסקא בה לשמה, ויזכי לחיי עלמא.

וומא חד, חמא חד תלמיד דהוה לעי באורייתא, ואנפוי מוריקן. אמר, ודאי מהרהר בחטאה איהו דנא. אחיד ליה לקמיה, ואמשיך עליה במלין דאורייתא, עד דאתיישב רוחיה בגויה. מן ההוא יומא ולהלאה, שגוי על רוחיה, דלא ירדף פתר אינון הרהורין בישין, וישתדל באורייתא לשמה.

אמר רבי יוסי, כד חמי בר גש דהרהורין בישין אתין לגביה, יתעסק באורייתא, וכדין יתעברון מגיה. אמר רבי אלעזר, כד ההוא סטרא בישא אתי למפתי ליה לבר גש, יהא משיך ליה לגבי אורייתא, ויתפרש מגיה.

הא חזי, דהא תנינן, דכד האי סטרא בישא קיימא קמיה דקדשא בריך הוא לאסטאה על עלמא בגין עובדין בישין. קדשא בריך הוא חס על עלמא, ויהיב עיטא לבני גשא, לאשתזבא מגיה. ולא יכיל לשלטאה עליהון ולא על עובדיהון, ומאי איהו עיטא, לאשתדלא באורייתא, ואשתזבו מגיה. מנלן, דכתיב, (משלי ו) פי גר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. מה כתיב בתריה לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה.

ודא הוא סטרא מסאבא, סטרא אחרא. דאיהי קיימא תדיר קמיה קדשא בריך הוא, לאסטאה על חוביהון דבני גשא. וקיימא תדיר לאסטאה לתתא לבני גשא. לאדפרא חוביהון דבני גשא, ולאסטאה לון על עובדיהון. ובגין דאתיהיבו ברשותיה, כמה דעבד ליה לאיוב.

קיימא תדיר לעילא, בגין לאדפרא חוביהון דבני גשא, ולאסטאה לון על עובדיהון. ובגין דאתיהיבו ברשותיה, כמה דעבד ליה לאיוב.

וְכֵן עוֹמֵד עֲלֵיהֶם לְהַשְׁטִין אֶת
יִשְׂרָאֵל וּלְהַזְכִּיר חַטָּאֵיהֶם בְּכָל
מָה שֶׁעָשׂוּ בְּאוֹתָן הַפְּעָמִים
שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד
עֲלֵיהֶם בְּדִין, אֲזִי עוֹמֵד לְהַשְׁטִין
לָהֶם וּלְהַזְכִּיר חַטָּאֵיהֶם, וְהִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא חָס עַל יִשְׂרָאֵל וְנוֹתֵן
לָהֶם עֲצָה לְהִנְצֵל מִמּוֹנֵי, וּבִמָּה?
בְּשׁוֹפָר, בְּיוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
וּבְיָמֵי הַכַּפּוּרִים בְּשַׁעֲרֵי
הַמִּשְׁתַּלַּח שְׁנוֹתָנִים לוֹ, כְּדִי
לְהַפְרֵד מֵהֶם וּלְהַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹתוֹ
הַחֲלָק שְׁלוֹ, וְהָרִי בְּאֵרוֹהָ.

בֹּא רֵאָה מִה כְּתוּב, (שם ה) רִגְלִיָּה
יְרֹדוֹת מִן שְׂאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמַכּוּ.
וּבְסוֹד הָאֱמוּנָה מִה כְּתוּב? (שם א)
דְּרָכֶיהָ דְּרָכֵי נֶעֱם וְכָל נְתִיבֹתֶיהָ
שְׁלוֹם. וְאֵלּוּ הֵם דְּרָכֵי וּשְׁבִילֵי
הַתּוֹרָה, וְהַכֹּל אֶחָד. זֶה שְׁלוֹם
זֶה מָוֶת, וְהַכֹּל הַפּוֹכִיכִים זֶה מָוֶה.
אֲשֶׁרִי חֲלָקִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל
שֶׁנִּדְבָקִים בְּקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא
כְּרֵאוֹי וְנוֹתֵן לָהֶם עֲצָה לְהִנְצֵל
מִכָּל הַצְּדִידִים הָאֲחָרִים שֶׁל
הָעוֹלָם, מִשׁוּם שֶׁהֵם עִם קְדוּשׁ
לְנַחֲלָתוֹ וְחֲלָקוֹ, וְעַל כֵּן נוֹתֵן לָהֶם
עֲצָה בְּכָל. אֲשֶׁרִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בֹּא רֵאָה, כְּשֶׁהִצַּד הַרְעַ הַזֶּה יוֹרֵד
וּמִשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם וְרוֹאֵה אֶת
מַעֲשֵׂי בְּנֵי הָאָדָם, שֶׁהֵם כָּלֵם
סוֹטִים דְּרָכֵיהֶם בְּעוֹלָם, הוּא
עוֹלָה וּמִשְׁטִין עֲלֵיהֶם, וְאֵלְמֵלֵא
שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עַל
מַעֲשֵׂי יְדִיו, הֵם לֹא הֵיוּ נִשְׁאָרִים
בְּעוֹלָם.

מִה כְּתוּב? וַיְהִי כְּדַבְּרָה אֶל יוֹסֵף
יוֹם יוֹם. כְּדַבְּרָה - שְׁעוֹלָה וּמַעֲלָה
בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאָמַר לְפָנָי
הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמָה רְעוּת,
כְּמָה מְלִשְׁנוֹת, כְּדִי לְכַלּוֹת בְּנֵי
אָדָם.

לְשִׁיצָאָה בְּנֵי עֲלָמָא.

וְכֵן קָיָמָא עֲלֵיהֶוּ לְאַסְטָאָה דְיִשְׂרָאֵל
וּלְאַדְפְּרָא חוּבִיָּהוּן בְּכָל מָה דְעָבְדוּ,
בְּאִינוּן זְמַנִּין דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָיָמָא
עֲלֵיהֶוּ בְדִינָא. כְּדִין קָאִים לְאַסְטָאָה לֹון
וּלְאַדְפְּרָא חוּבִיָּהוּן. וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא חָס
עֲלֵיהֶוּ דְיִשְׂרָאֵל, וְיִהֵב לֹון עֵיטָא לְאַשְׁתַּזְבָּא
מִנִּיה. וּבִמָּה, בְּשׁוֹפָר בְּיוֹמָא דְרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
וּבְיוֹמָא דְכַפּוּרֵי בְשַׁעֲרֵי הַמִּשְׁתַּלַּח דְיִהֵבִין
לִיה, בְּגִין לְאַתְפָּרְשָׁא מִנִּיהֶוּ, וּלְאַשְׁתַּדֵּל
בְּהֵוּא חוּלְקִיָּה, וְהָא אוּקְמוּהָ.

הָא חֲזִי, מִה כְּתִיב, (משלי ה) רִגְלִיָּה יְרֹדוֹת
מִן שְׂאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמַכּוּ. וּבְרֹזָא
דְמַהִימְנוּתָא מִה כְּתִיב, (משלי א) דְרָכֶיהָ דְרָכֵי
נֶעֱם וְכָל נְתִיבֹתֶיהָ שְׁלוֹם. וְאֵלּוּן אִינוּן אֲרַחֲיוּן
וּשְׁבִילִין דְאוּרִיָּתָא, וְכֹלָא חֵד. הָאִי שְׁלוֹם
וְהָאִי מָוֶת, וְכֹלָא הַפִּיכֵן דָּא מִן דָּא.

זְכָאָה חוּלְקֵהוּן דְיִשְׂרָאֵל, דְאִינוּן מִתְדַבְּקִין
בִּיה בְּקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְדָקָא חֲזִי,
וְיִהֵב לֹון עֵיטָא לְאַשְׁתַּזְבָּא מִכָּל סְטְרִין
אֲחַרְנִין דְעֲלָמָא. בְּגִין דְאִינוּן עֲמָא קְדִישָׁא
לְאַחְסַנְתִּיהָ וְחוּלְקִיָּה, וְעַל דָּא יְהֵיב לֹון
עֵיטָא בְכֹלָא. זְכָאִין אִינוּן בְּעֲלָמָא דִין,
וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

הָא חֲזִי, כְּדִי הָאִי סְטְרָא בִישָׁא נְחַת וּשְׂאֵט
בְּעֲלָמָא, וְחָמֵי עוּבְדִין דְבְנֵי נִשָׂא,
דְאִינוּן כְּלָהוּ סְטָאִין אֲרַחֲנִיהֶוּ בְּעֲלָמָא. סְלִיק
לְעֵילָא וְאַסְטִין לֹון, וְאֵלְמֵלֵא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא חָיִים עַל עוּבְדֵי יְדוּי, לֹא יִשְׁתַּאֲרוּן
בְּעֲלָמָא.

מִה כְּתִיב וַיְהִי כְדַבְּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם
יוֹם. כְּדַבְּרָה, (דף קצ ע"ב) דְסִלְקָא וְסָאֲטִי
בְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְאָמַר קָמֵי קִדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא, כְּמָה בִישִׁין כְּמָה דְלְטוּרִין, בְּגִין

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימוש ומפיה זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' סב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבודו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרֻעוּתָהּ וּיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְנֵן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיְשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהֵא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלֵינוּ. וְיַחְמוֹל וְיַחְמוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקֵהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֵה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלַּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשָׁעֵרִים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהֵא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וְיַחְמוֹל עָלֵיהָ. וַיִּלְוֵה אֱלִיָּה
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

ההצדיק הקדוש רבינו יעקב אבוחצירא זצוקללה"ה כתב בספרו גנזי המלך (דף קפ"ה): וזה לשונו הטהור:

או יאמר "כי המצוה הזאת" וגו' אפשר דבא לרמוז על למוד הקבלה שהוא עיקר ביאת האדם לעולם. כמו שכתב הרשב"י עליו השלום כמה פעמים בזוהר הקדוש, דמי שלא למד תורת אמת שהם סודות התורה, טוב לו שלא נברא, דבלא זה אין אדם יודע אלהותו יתברך, ויראתו ואהבתו, ועבודתו. וכמו שאמר דוד המלך עליו השלום לשלמה המלך עליו השלום, "דע את אלהי אביך ועבדהו". ועוד כתב שם: וזה שאמר הכתוב: "כי המצוה הזאת" היא למוד הקבלה. "מצוה" עם הכולל גימטריה "הקבלה" ועליה בא להזהירם משה רבינו עליו השלום, שלא

בסוד, "אימא דינין מתערין מינה" (זהו חלק ג' סה.), אך באמת אינה יכולה, כי אימא היא חרות. ואז אדרבה, ישראל מתדבקין בה ובנורחין בסוד התשובה. ולכן היה צריך המלך שגזרותיו קשות, שהולך ומתגבר מספירה לספירה עד שמוגיע לאימא ושם נשבר כחו, כי אדרבה מתעוררת התשובה לישראל. והוא סוד "לפני שבר גאון" (משלי טז, יח), ועל כן גם בריחת משה ורשב"י היו על ידי הגזרה, וכיון שבבריחה זאת נעשה ספר הזהר, הנה כבר ענין התבה קיים ועומד לכל מי שיזדמן אליו, דהינו: הנדבק בספר הזהר כבר מגיע ל"אימא" ויצא מן הסטרא אחרא, ואין צריך לו חבלי משיח, כמזכר ברעיא מהימנא פרושת נשא, בענין שהבאתי למעלה בתחלה. והנה, עם כל זה, לא נתגלה הזהר אלא בזמן הרבה אחרי העשותו, כי הלא הפעלה הזאת אינה צריכה להמצא אלא בזמנה, פרוש: שיבחנו ישראל בסוד הזהר הזה, כי פעלתו אינו אלא בסוף יומיא בדרא דמלכא משיחא [בסוף הימים, בדרו של מלך המשיח].

יג. ראה בסידור מהארי"ז ז"ל קול יעקב (מהמקובל האלק"י מוהר"ר יעקב קאפיל זצלה"ה - דף צ"א), וז"ל: ילמוד בספרי "קבלה" והוא כנגד עולם האצילות והוא בגימטריה "יופיאל" [ראה עוד, זוה"ק פרשת ויקרא (דף ב' ע"ב): לגו מנייהו יופיאל רב ממנא רב משריין תחות שולטנותא דמיכאל ועמיה הוו מתתקנן כל אינון משריין דתחות ידיה - תרגום: ועם המלאך יופיאל נתקנו ונסדרו כל אותם המחנות שהם תחת ידו], המקבל מן ת"ת דאצילות, ואף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזוהר ותיקונים, כי הם מסוגלים לטהר הנשמה.